

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΣΤΙΑ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΑΔΩΝΙΣ ΚΥΡΟΥ (1898-1918)

ΑΧ. ΚΑΙ Κ. ΚΥΡΟΥ (Διεύθυνσις)

ΑΘΗΝΑΙ - ΑΡΙΘ. 3

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΝΘΙΜΟΥ ΓΑΖΗ 7

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1936

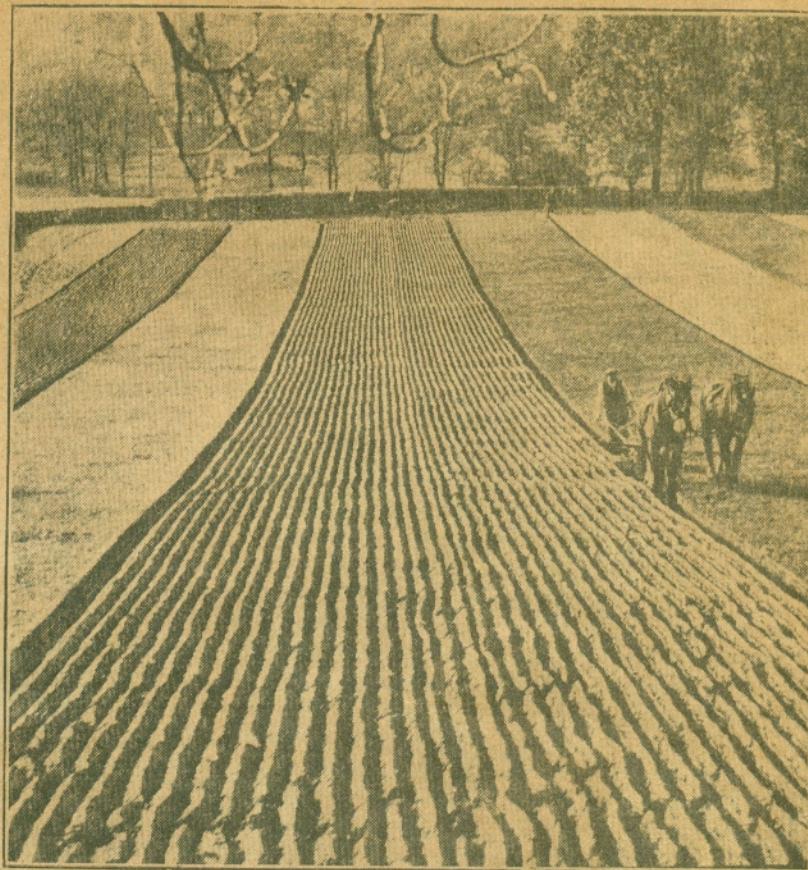
**ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ**

('Από 27 Σεπτ. — 4 Οκτωβρίου)

"Οπως καὶ αἱ προηγούμεναι ἐξ ἔδουμάδες, οὕτω καὶ ἡ παρελθοῦσα διαφέρει ἀπὸ ἑστατικῆς πολιτικῆς ἀπό τις θεώριες τοῦ εἰκανῶν ὅλων τῶν ἄλλων ἐνδομάχων, τὰς ὅποιας ἐγνωμόνεις ή γωρά μας κατὰ τὰ τελευταῖα πολυτάρχας ἔτη. "Ελειψαν τελείως καὶ αἱ δὲεῖαι πολιτικαὶ χάντεγκλήσεις ναὶ ἡ τραγικὴ ἐκείνη ἀδεβαίτης, ἡ ὑπονομεύουσα τὴν ὅλην ἐθνικὴν σίκουμοτιαν, τὴν παραγωγὴν τῶν Ἑλλήνων ἐργασίαν καὶ τὴν προσπάθειαν τῆς ιδεοτικῆς πρωτοβουλίας ἀπόμη. "Ελειψαν αἱ πληροφορίαι περὶ ἀναμενομένης διὰ τοῦ ἑνὸς ἡ τοῦ ἄλλου τρόπου ἀνατροπῆς τῆς Κυβερνήσεως, αἱ συνεχῶς ἐπαναλαμβανόμεναι καὶ ἐν συστηματος διεκφεύδαμεναι φῆμαι περὶ ἐπικειμένων στρατιωτικῶν κινημάτων. "Ελειψαν αἱ ἀναγγελίαι περὶ συνεχῶν διοικητικῶν καὶ αὐξήσεων τῶν ἐγκινσίων δαπανῶν. "Ελειψαν πρὸ παντὸς αἵ δύο ἑντενόμεναι κομμουνιστικαὶ προκλητικότητες καὶ ἀπειλαὶ, αἱ ἀπεργίαι καὶ αἱ δημιουργίαι ἀφορμῶν διὰ αἰματηρᾶς ταραχῆς εἰς ὅλας τὰς γωνίας τῆς Ελλάδος.

"Ολα αὐτὰ τὰ πρόσηματα, τὰ ὁποῖα ἀπετέλουν τὰ κύρια, ἂν δὴ μονάδικα συστατικὰ στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς πολιτικῆς ζωῆς, ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τὰ ἑστερήθη χωρὶς πολλὴν στενοχωρίαν, ἂν δὴ μὲ ἀπόλυτον καὶ εἰλικρινῆ ἀνακούεισιν. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν ἐκείνην, ἡ ὁποία τὸν χρακτηρίζει, συνεμφρόωθη εὔκολα καὶ γρήγορα πρὸς τὴν δημιουργήθεισαν νέαν κατάστασιν, ἐπεδόθη μὲ περισσοτέραν διάθεσιν καὶ ψυχικὴν ἡρεμίαν εἰς τὰ καθημερινά του ἔργα καὶ δὲν ἀναμένει ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας του περὶ νὰ τοῦ διατηρεῖται τὸν νέαν αὐτὴν κατάστασιν, ἐκκαθαρίζοντα τελειωτικῶς τὸ κανόνη πασελόθεν καὶ χαράσ-

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟΝ ΥΠΑΙΘΡΟΝ

ΤΟ ΟΡΓΩΜΑ

Μία θραβευμένη Γερμανική φωτογραφία.

σούτα τὰς νέας κατευθύνσεις μιᾶς δημιουργικῆς ἐργασίας, ἐνοβήτης ὅλους τοὺς Ἑλληνας διὰ τὸν κοινὸν συκοπὸν τῆς ἀναπλάσιας τοῦ Ἐθνους τῶν. Καὶ αὐτὰ ἐπόμη τὰ πολιτικὰ κόμματα, συμμαρφωμένα πολὺ περισσότερον πρὸς τὴν ἔκδηλον ψυχολογίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ παρὰ πρὸς τὰ ἀποτελεσματικὰ ἄλλως τε κυρεργητικὰ μέτρα, ἐπροτίμησαν νὰ ἀφήσουν ἑαυτά νὰ λησμονήθουν, ἀναμένοντα τὴν ἐξέλιξιν τῆς κυβερνήσεως προσπαθείας καὶ τὰ ἀποτελέσματά της.

Οὕτω, ἡ ὅλη πολιτικὴ ζωὴ τῆς

γραφας συγκεντροῦται εἰς γείσας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν διγάνων τὰ ὄποια ἐξέλεξεν αὐτη διὰ νὰ τὴν ξηροθήσουν εἰς τὴν δημιουργίαν μιᾶς νέας Ἑλληνικῆς καταστάσεως. Ἀντίσσασις δὲν ὑπάρχει, ἡ καὶ ἐὰν ὑπάρχῃ, εἶναι τόσον ἀτήματος καὶ ἀλυσιτελῆς, ὅστε νὰ μη γρειαίσται νὰ ληφθῇ καὶ ὑπὸ δύμιν. Κατό συνέπειαν, πρέπει καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἔχῃ συζή τὴν ἐπίγειαν, ὅτι ὑπέχει ἀνεργίας τὰς εὐθύνας καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ αὐτην ἐξαρτᾶται ἡ τοιαύτη ἡ τοιαύτη τροπή τῆς καταστάσεως. Καὶ ἀπὸ τὰς ἐπανειλημένας δηλώσεις τοῦ προέδρου τῆς Κυ-

ΠΑΛΗΑ ΚΑΤΑΣΤΙΧΑ

ΤΟ ΚΑΤΑΧΘΟΝΙΟΝ
ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ

ὅ ήρως ἀπαντᾷ: «Ἴσραὴλ Ἐμποτάῖν». Καὶ τὸ ἐπόμενον πρῶτον, ἡ ἐφημερίς τῆς δούλιας ὁ συντάκτης παρευρέθη εἰς τὴν σκηνήν, γράφει ἄρθρον ὑπὸ τὸν ἔξις χαρακτηριστικὸν τίτλον: «Ἄιμαχαρῆς καὶ θραυστειλος Ἐθεαῖος ἐπιτίθεται κατὰ ἄπλου λέοντος».

— Ἰδού καὶ μερικά νέα ἀπὸ τὴν κινητογραφικὴν κίνησιν τῆς Ἀγγλίας, ἡ οποία, μετὰ σειράν καλῶν ἐπιτυχιῶν, ἐπιβιβαῖται νὰ συνεχίσῃ τὴν προσπάθειάν της, μέχεις οὐδὲν διεκδικήσῃ τὰ πρωτεῖα ἀπὸ τὴν κινητογραφικὴν παρεγγαγὴν τὸν Χόλλουγοντ τῆς Ἀμερικῆς.

— Τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς προσπάθειας αὐτῆς διευθύνει ὁ Οὐγγρος σκηνοθέτης Ἀλέξανδρος Κόρνα, ὁ οποίος είχεν ἥδη σπουδαῖς ἀρκετὰς ἐπιτυχίας εἰς τὸ Χόλλουγοντ καὶ ἀργότερα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, μὲν ταυτὰς δημοσιεύσης ἡ «Αἰκατερίνη ἡ Μεγάλη» καὶ ὁ «Ἐρετίκος Ή».

— Δέν ἔχει τελειώσει ἀκόμη τὸ γύροιμα τῆς ταύνιας. «Τὰ γηραιτεῖα τοῦ Ρέμπραντ», ἡ οποία φαίνεται ὅτι θὰ μᾶς δίδῃ ἀληθῶς μεγαλοπετῆ εἰκόνα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ περιβάλλοντος τοῦ μεγάλου ζωγράφου καὶ εἰς τὴν δημοσιεύσην προταγωνιστεῖ ὁ γνωστὸς Ἀγγλος θυτοιδός Κάρολος Λάτον (ὁ Νέρων, ὁ Μίστερ Μπάρετ, ὁ Ἐρετίκος ὁ Ογδοος κλπ.).

— Καὶ ἥδη ἀρχίζει ἡ προετοιμασία διὰ τὸ γύροιμα μιας νέας ταυτίας Ρωμαϊκῆς ὑποθέσεως, ἀφερόσης τὸν ἄγριον ἀγῶνα μεταξὺ Καλιγούλα καὶ Κλαυδίου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ γνωστοῦ συγγράμματος τοῦ Ἀγγλονοσυγγραφέως Γκραΐηδος «Ἐγώ, ὁ Κλαύδιος».

— Τὸν Αὐτοκράτορα Κλαύδιον θὰ ὑποδιθῆ καὶ πάλιν ὁ Λάτον.

— Όταν αἱ ἐφημερίδες τῆς Μόσχας ἔδημοσίενσαν, τὸν περασμένον μῆνα, τὰ δύναματα τῶν δεκαεξ ἱννοβιεφορτοτσικῶν, «προδοτῶν τῆς Σοβιετικῆς πατρίδος», ἀληθῆς πανιώς ἔξεσπασσεν εἰς τὰς τάξεις τῶν φιλολογικῶν κύκλων τῆς Μόσχας καὶ ὅλης τῆς Ρωσίας.

— Εἰς τὸν μοιραῖον πατάλιον περιλαμβάνετο καὶ τὸ ὄνομα κάποιου Πίκελ, μέλους τῆς περιφήμου Σ.Σ.Π. («Ἐνωσις τῶν προλεταρίων συγγραφέων») καὶ συνεργάτου πλείστων Σοβιετικῶν περιεδικῶν.

— Καὶ δὲν είχον ἀδικον, διότι εὐθὺς ἀμέσως, ἀνεμος ἐκτιμαρίσεως ἐπνευσεν εἰς τὰς τάξεις τῶν λογίων, ἐκ τῶν δημοίων ἄλλοι ἔξιστησαν, ἄλλοι ἐτυφεκίσθησαν καὶ ἄλλοι ἔξηφανίσθησαν κατὰ τρόπον μυστηριώδην.

— Τὸ περιοδικὸν μάλιστα «Λιτερατοριγάια Γκαζέττα» (Φιλολογικὰ Νέα) ἐδημοσίευσε δήλωσιν, διὰ τῆς οποίας ἔζητει διάστοις συγγρώμων διότι κατεχόρησεν ἄρθρον τοῦ Ζ. Ὁστέρδοσπι δια τὸ βιβλίον «τεῦ Τροτσκικοῦ καθάριας I. Ατολ».

— Καὶ οἱ περισσότεροι μὲν τῶν ἔξιστωνισθέντων εἶνε ἄγνωστοι εἰς τὴν Εὐρώπην, μερικοὶ ὄμως ἀξίζει νὰ μνημονεύθονται. Καὶ ἐν πολλοῖς, μία γνωνία, δύναμιται Σερεμποτιάκοβα, τῆς οποίας τὸ τάλαντον ἐπὶ μῆνας ἔξηρεν ἀκείνοις ποὺ σήμερον τὴν χαρακτηρί-

«Ο καῦμένος ὁ Ἀλέξανδρος ἐγραψε ἴστε (1885) στὴν Ἀκρόπολιν. Ἐγραψε δηλαδὴ θὰ πῇ μετέφρασε. Γιατὶ διηγηματογράφος, ητανε, ὅπως εἴπαμε, διηγηματογράφος τῆς Ἑλληνικῆς γῆς στὴς ἐφημερίδες ητανε ἀπλὸς μεταφραστής. Ἡ φιλολογία τὸτε εἶχε καὶ μεγάλη θέση στὰ καθημεοτάρα φύλλα καὶ μὲ τὰ διηγήματά του μόγο δέν μποροῦσε νὰ ζήσῃ διηγηματογράφος τῆς Ἑλληνικῆς.

— Καὶ τί δὲν μετέφρασε τὸτε στὴν Ἀκρόπολιν; Σκύψμενος ἐπάνω σὲ σίβες γαλλικῶν καὶ ἀγγλικῶν ἐφημερίδων, μετέφρασε τὰ κοινωνία, ποὺ τοῦ σημείωνε, μὲ κόκκινες μολυβίες ὁ Γαβριηλίδης.

— Μιὰ ἐργασία τροφεοῦ, ποὺ τοῦτον γράφεις διλήπησες, τόσο, ποὺ διαγίνεται τὸ δράδυ ἀπὸ τὸ γραφεῖο, ἐτοεχε νὰ προφτιάσῃ τὸν Ἡλιο. κυρηγώντας τοῦ ὡς τὸ Ζάππειο. Αὐτὴ τὴν τραγικὴ συνάρτησι μου μὲ τὸν Παπαδιαμάντη τὴν είχα διηγηματογράφος.

— «Ἀφησέ με.... μοῦ είχε πῆ, στὴν ὁδὸν Φιλελλήνων, ποὺ τὸν είδα νὰ τρέχῃ. Τρέχω νὰ προφτιάσω τὸν Ἡλιο.

— Η ἐργασία αὐτὴ τοῦ Παπαδιαμάντη ητανε ἀκόμα τροφεφώτερη, γιατὶ τὴ διαλογή τῆς δημοσιεύσεας ὑλῆς ἀπὸ τὴς ξένες ἐφημερίδες διηγηματογράφα τὸν μεταφράσεων. Ετοι, ἀπὸ τὶς σίβες τῶν γειογράφων τοῦ Παπαδιαμάντη, ἄλλα πήγαναν στὸ καλάθι, ἄλλα ἐκουτσουρεύοντο ἀλύπητα καὶ ἔτσι κατατοῦσε νὰ δημοσιεύωνται τὰ μόδα καὶ κάποιες πολὺ λιγάτερα ἀκόμα. Καὶ ὁ περιοστικός μόχδος τοῦ κακώντος τοῦ Ἀλέξανδρου πήγανε γαμένος.

— Σὰν νὰ μὴν ἐφταγαν ὅλα αὐτὰ, διηγηματογράφης, γιά τὴν τύχη τοῦ Παπαδιαμάντη, είχε ἀποφασίσει, ἀπάρτω στὸν ἐκδοτικὸν σὸλατο, νὰ βγάλῃ ἔνα σοβαρὸ περιοδικό τέων ιδεῶν καὶ αὐτὸν ητανε, ὅπως τὸ τραγωδῶνται καὶ τὸ δράμα τοῦ, τὸ «Νέον Πρεβίημα», ἀμιερωμένον στὴς πιο τελευταῖς καὶ πιο τολμηρές ξένες ἐργασίες τῆς ἐξελικτικῆς φιλοσοφίας καὶ ἐπιστήμης. Ο Παπαδιαμάντης — ποιὸς ἄλλος; — ἀγαρεύτηκε καὶ μὲ τὴν ποδοσθεῖτη αὐτὴ μεταφραστική ἐργασία. Τὰ δέν τρούται τὸ «Νέον Πρεβίημα» — καὶ δὲν ητανε μικρὸς δ ὅγκος τοῦ περιοδικοῦ, ποὺ ἔβγαλε σὲ σκηνή βιβλίου

— Καὶ, ἐν συνεχείᾳ, ἤργισαν ν΄ ἀναπλύπτωνται βιβλία βλαβερά, τὰ ὅποια δὲν είνε εἰς τὴν δρθόδοξεν κομμουνιστικὴν γραμμὴν. δημοσιεύσησεν τὸν παροντούσατο τὸν Ζηρόβιεφ κατὰ τὸ 1917, τὰ μυθιστορήματα τοῦ Καταίεβ κλπ.

— Καὶ οἱ περισσότεροι μὲν τῶν ἔξιστωνισθέντων εἶνε ἄγνωστοι εἰς τὴν Εὐρώπην, μερικοὶ ὄμως ἀξίζει νὰ μνημονεύθονται. Καὶ ἐν πολλοῖς, μία γνωνία, δύναμιται Σερεμποτιάκοβα, τῆς οποίας τὸ τάλαντον ἐπὶ μῆνας ἔξηρεν ἀκείνοις ποὺ σήμερον τὴν χαρακτηρί-

ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

Η ΓΕΦΥΡΑ

ΥΠΟ ΡΟΛ. ΜΑΡΒΙΤΣ

— τὰ μετέφρασε ἐκεῖνος. Ο χριστιανὸς αὐτὸς, ποὺ ἔψαλλε μὲ τὴν ἀγγύτερη κατάνυξι οἰδὺ "Ἄγιο Εἷλιοσαῖο, ποὺ γῆστενε Τετάρτη καὶ Παρασκευή ὅλο τὸ χρόνο, ἀκόμα καὶ διωρ ὑπέρερε φθερὰ ἀπὸ τὸ στομάχι του («Πῶς νὰ καταλύσω γάλα ἡμέρα, ποὺ εἶνε;») μοῦ εἶχε τὴν κάλποιε, ποὺ τὸν εἶχα συμβουλεύσει ν' ἀφήῃ τὴν τησιεία λίγες μέρες γιὰ τὴν ὑγεία του) ὁ θρησκος αὐτὸς ὡς τὸ κόκκαλο, βρέθηκε ὑποχρεωμένος νὰ μεταφράσῃ ἀρδηρὰ τῆς μονιστικῆς φιλοσοφίας, ποὺ πλήγωναν τὴν πίστιν του σιὰ κατηγορία. Ἀλλὰ τὶ νὰ κάνῃ; "Ἐποεπε νὰ ζησῃ. «Ἄσ γράφουν — ἔλεγε — οἱ Φράγκοι. Καὶ πύλαι "Ἄδον οὐ κατιοχέσσονοιν αὐτῆς". Αὐτὸς τὸν παρηγοροῦσε καὶ τὸν ἐκανε νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀμάρτια του.

"Υστεορ" ἀπὸ λίγο ὄμως κάπι περιέργο εἶχε παρατηρηθῆναι σιὰ δημοσιεύματα τοῦ «Νέου Πνεύματος». Δὲν μποροῦσε νὰ βγάλῃ κανεὶς νόημα. "Ησαν λοιπὸν τόσο στρυφνοὶ οἱ συγγραφεῖς ἢ ἥτανε τόσο κακή ἢ μετάφρασις; Ἀπὸ τὸν Παπαδιαμάντην ὄμως, ποὺ ἤξερε τόσο τέλεια τὰ Ἀγγλικὰ — ἐποδέκειτο γιὰ μεταφράσεις ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴ — καὶ τέσσο τέλεια τὰ Ἑλληνικὰ καὶ ποὺ ἤταν ἔνας δόκιμος μεταφραστής, δὲν μποροῦσε νὰ περιμένῃ κανεὶς μιὰ κακή μετάφρασι. Οἱ περισσότεροι προτιμοῦσαν νὰ ὑποθέτουν, ότι τὰ μπέρδενε στοὺς ἐπιστημονικοὺς καὶ τοὺς φιλοσοφικοὺς δρεσ, ἀφοῦ καὶ τὰ «κανταρά» τὰ μετέφρασε «σοκακάτια». Ἀλλὰ κι' αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις δὲν μποροῦσε νὰ σταθῇ. Ο Παπαδιαμάντης ἥτανε τόσο ενονυείδητος μεταφραστής, ώστε κι' ἀν δὲν καταλάβαινε κάτι, δὲν φρεύτιε νὰ τὸ καταλάβῃ. Σὲ κάθε περίστασι, δὲν ἤταν ἀνίκανος νὰ γράψῃ ἀρλούμπες, ποὺ οὔτε δίδιος δὲν ἥτανε δυνατὸ νὰ τῆς καταλαβαίνῃ. Τί μαντίφριο λοιπὸν ἥτανε αὐτό;

Κάπιτε σ' ἔνα ἀρθρο τοῦ «Νέου Πνεύματος», ποὺ ἔτιχε νὰ μ' ἐνδιαφέρῃ δεκαδιστὰ, ἀφοῦ μάντεψα ὄμως μπόρεσα νὰ μανιέψω, ἔπειτα ἐπάνω σ' ἔνα κεφάλαιο, ποὺ, μολονότι τὸ εἶχα ξαναδιαβάσει δέκα φορὲς, στάθηκε ἀδύνατο νὰ βγάλω τὸ παραμικρότερο νόημα. Βρήκα, μιὰ στιγμὴ, τὸν Παπαδιαμάντη, στῆς καλές του — πρᾶγμα σπάνιο ἐκεῖνον τὸν καρδὸ — πλησίασα τὸ τραπέζιό του, μὲ τὸ προσώματο κοί-

Καθὼς ἔφθανε στὴν γέφυραν, ἐκύπταζε ποὺς στιγμὴν τὸ ρολόι του. "Ητο 2 παρὰ 20'.

— Σὲ τοία λεπτά — ἐσκέφθη — δὲν θὰ ὑπάρχω πάνον.

Καὶ ἔψαλλε μὲ τὸ χέρι τὸ πατόλι ποὺ εἶχε στὴν τσέπη του.

"Ἄρα σιωπὴ καὶ ἡσυχία ἔβασιλενεν ἐδῶ τοῦ, στὴν λεωφόρον τοῦ ποταμοῦ δ.τι ἔχοειάζετο διὰ τὸ «ἀπονεομένον διάβημα» ποὺ δ' ἀνέγοαφαν αὐριον λακωνικῶς αἱ ἐφημερίδες. Μόνον λίγο σκοτεινότερα θὰ ἥθελε νὰ εἶνε... Ἐκεῖ κάτω, στὸ βάθος, ἔκαιγεν ἔνα ἴμελτοικό φανάρι. Μὲ μίαν σφαίραν θὰ ἴμπτοροῦνε, βέβαια, νὰ τὸ σθόνη καὶ αὐτό... Ἀλλ' ἐφοβεῖτο τὸν τυροβολισμόν δὲν ἡζυρεν ἀν δὲν εἶχεν ἔπειτα τὸ κουράγιο νὰ τραβήξῃ καὶ τὸν δευτέρον, τὸν δριστικὸν καὶ τελειωτικὸν, μὲ τὸν δποῖον θὰ ἔσθινε πλέον ὅχι τὸ φανάρι, ἀλλὰ τὴν ζωὴν του.

Τὴν ζωὴν του. Πῶς ἔγραφαν τὰ χαροτὰ τῆς ἀστυνομίας; Εφέστος

μενο στὸ χέρι καὶ τὸν ἔρωτησα:

— Δὲ μοῦ λέσ, σὲ παρακαλῶ, κύρ — "Αλέξανδρε, τί θὰ πῇ αὐτό;

"Ἐρριζε μιὰ ἔχθρικὴ ματιά σιὴ σελίδα καὶ μοῦ ἀποκρίθηκε:

— Τρέχα γύρενε.

— Μὰ δὲ δραΐνει κανένα νόημα... τόλμησα νὰ δεξαμολογήσω. Δὲν καταλαβαίνει κανεὶς τὶ θέλει νὰ πῇ αὐτὸς ὁ φιλόσοφος.

— Καλλίτερα νὰ μὴν καταλαβαίνῃ... μοῦ εἶπε. Τέτοια πράματα καλλίτερα νὰ μὴν τὰ καταλαβαίνουν οἱ ἄνθρωποι.

Καὶ, ἐπειδὴ τὸν κύπαζε ἀπορημένος, μὲ τραβήξει κοντά του καὶ μοῦ εἶπε, χαμογελώντας φιλάρεωκα, σιὸ αὐτό:

— Μὴ ωτᾶς περισσότερα, πατάρι μου. Αὐτὸς εἶνε τὸ καταχθόνιο μυστικό μου.

Τὸ «καταχθόνιο μυστικό» τοῦ Παπαδιαμάντη, ποὺ τοσος κανένας δὲν τὸ ξέρει ἀκόμα, ἥτανε νὰ κάνῃ ἀκατανόητα σιὴ μετάφρασο: νὰ βλάσφημα κηρύγματα τῶν σοφῶν. Καταχθόνιο μυστικὸν ἐνὸς χριστιανοῦ καὶ ἀμάρτια ἐνὸς ἀγίου.

ΜΑΥΑΣ ΝΙΒΑΝΑΣ

Μάρτενς, ἐπιτρεπόμενος, ἐγενήνηθη τὴν 8ην Μαΐου 1900, ἀπέθανε τὴν...

"Ω διάβολε! Έτεινή ἡ σπιὰ ἐκεῖ κάτω, εἰνε ἀνθρώπος ποὺ πλησιάζει. "Ισως κανένας ἀστυφύλακας, ποὺ θὰ ἐπόδσεξε τὸ ἀνατοφάσιστον βῆμά του καὶ τὸν ὑπωριάσθη... 'Αλλ' ὅχι! Αὐτὸς ποὺ ἐξέλαβεν ὡς μπέρταν ἀστυφύλακος, ἐγλύπτησε στὸ πεζοδρόμιον τῆς γεφύρας καί, τώρα, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ μοναχικοῦ φαναριοῦ διακοίνεται καθαρὰ μία νέα καὶ κομψὴ γυναῖκα — πολὺ νέα προφανῶς, πολὺ ξανθὴ καὶ πολὺ νόστιμη, ἀν δὲν τὸν ἀιστῷ τὸ μάτι του.

Τέλος πάντων, καὶ θὰ ἔκανε τὸ κοριτσόπουλο αὐτὸς νὰ μᾶς ἀδειάσῃ τὴν γωνιά!... 'Ο Εφέστος Μάρτενς εἶχε τὴν ίδεα διτού μόνον αὐτὸς διδικαίουτο νὰ σταματήσῃ, τέτοιαν ὥστα, εἰς τὴν γέφυραν αὐτήν. Είχεν ἔλθει ἐδῶ, διὰ νὰ καθήσῃ στὸ κιγκλέδωμα, νὰ στηρίξῃ τὸ περίστροφο στὸν κρόταφον του, νὰ τραβήξῃ τὴν σκανδάλην καὶ νὰ πέσῃ ἔπειτα στὸν ποταμόν. Αὐτὸς τὸ τελευταῖον, τὸ εἶχε σκεψήθη ὡς πρόσθετον ἀσφάλειαν — διὰ νὰ μὴ τιχὸν τὸν μεταφέρουν ἀπὸ τὴν γέφυρα σὲ κανένα νοσοκομεῖο καὶ κατορθώσουν, ώς ἐκ ταίματος, νὰ τὸν «σώσουν»...

Λοιπόν, ἀγαπητὴ δεσποινίς, κάνετε γρήγορα, καὶ μὴ καθυστερήτε τὸν κόσμον ἀδίκως. Καὶ πράγματι, ἡ νέα ποὺ εἶχεν ἀφήσει τὸ ἐπανωφόρι νὰ γλυτσήσῃ ἀπὸ τοὺς ὄντες της, ἔκαψε πολὺ γρήγορα. Μὲ μίαν κίνησιν ἀπότομον, ὥσημησε ποὺς τὸ κιγκλίδωμα καὶ προσεπάθησε ν' ἀναρριχηθῇ ἔως ἐπάνω, γιὰ νὰ τὸ διασκελίσῃ καὶ νὰ...

Δύο πρήματα καὶ τὴν εἶχε προφάσει. Τὸ χέρι του περιέσφριξε τὸ μπράτσο της:

— Σταθῆτε! Τί κάνετε;

— 'Αφήστε με, λοιπόν!...

— Εύχαριστως, έταν κατεβῆτε!

'Αντὶ ἀλλῆς ἀπαντήσεως, ἐκείνη προσεπάθησε νὰ τοῦ δαγκάσῃ τὸ χέρι, μὲ μίαν ἀγορίαν ἀπελπισίαν. Καὶ δ. Μάρτενς ἤγαγκάσθη νὰ γελάσῃ. Διὰ ποώτην φοράν ἀπὸ τοῦλον καίσουν ἡσθάνθη τὴν ἀγάνηγην αὐτήν — νὰ γελάσῃ διὰ τὴν νεαράν δεσποινίδα, ποὺ ἐνώπιον ὅτι ένα δάγκωμα μὲ τὰ μικρὰ κοριτσοτικά δοντάκια της